

k edi TEKNİK

Kedi Hekimliği Derneği

BÜLTEN

Veteriner Sağlık Teknikeri hangi bölümü okumalı? Çalışma alanları nerelerdir? Bizler bu çalışma alanlarında nelerden sorumluyuz? Bu sayıda aranıza katılarak mesleğimi tanıtmayı ve çalışma alanlarımızdan bahsetmeyi hedefliyorum.

TEKNİK AÇIDAN
Üniversitelerin Sağlık Programları Bölümlerinde olan, Laborant ve Veteriner Sağlık Ön Lisans Programlarını okuduktan sonra Veteriner Sağlık Teknikerleri olarak mesleğimize başlayabilmekteyiz. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı Tarım

İl ve İlçe Müdürlükleri, İl Kontrol Laboratuvarları, Hayvancılık Araştırma Enstitüleri, Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüleri, belediyeler, damızlık yetiştirici (sığır, koyun ve keçi) birlikleri, süt üretici birlikleri, hayvan ve hayvan ürünleri yarışmaları, arıcılık, at yetiştiriciliği, özel veteriner klinikleri (poliklinik, pet klinikleri), hayvan hastaneleri, büyük ve küçükbaş hayvan çiftlikleri, hayvancılık işletmeleri, kamuya ait üretim çiftlikleri, gıda üretim tesisleri, yem sanayii, deney hayvanlarının üretim yerleri ve deney yapacak olan laboratuvarlar, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, veteriner ilaç, aşı, serum, araç ve gereç üretimini yapan ve bunların tanıtımını, pazarlamasını yapan firmalar ile yetki ve sorumlulukları içine giren diğer kuruluşlar veteriner teknikerlerinin çalışma alanlarıdır.

Veteriner teknikerleri, veteriner hekimlerin çalışmalarını destekleyen ve veteriner sağlık hizmetleri süreçlerinin yürütülmesine yardımcı olan sağlık profesyonelleridir.

•Hayvan Muayenesi ve Bakımı: Veteriner teknikerleri, veteriner hekimlerle birlikte hayvan muayenelerine katılır, rutin muayenenin gerçekleştirilmesine ve tedavilerin uygulanmasına yardımcı olur. Hayvanların temel bakımını yapar ve ihtiyaçlarına göre ilaçları ve tedavileri yönetir.

•Laboratuvar İşleri: Veteriner teknikerleri, laboratuvar testleri yapar ve test sonuçlarını veteriner hekimler ile paylaşır. Kan, idrar, doku ve diğer biyolojik örnekleri toplar ve analiz eder. Bu analizler, hastalık teşhislerinin konulmasında ve tedavi planlarının oluşturulmasında önemli rol oynar.

•Operasyon Hazırlıkları: Veteriner teknikerleri cerrahi operasyonlarda veteriner hekimlere yardımcı olurlar. Ameliyat öncesi hazırlıkları yapar, cerrahi aletleri sterilize eder ve ameliyat sırasında gerekli malzemeleri sağlarlar. Ayrıca hastaların anestezi altında güvenli bir şekilde tutulmasına ve ameliyat sonrası bakımına yardımcı olurlar.

•Radyoloji ve Görüntüleme: Veteriner teknikerleri, röntgen ve diğer görüntüleme

tekniklerini kullanarak veteriner hekimlere hastalıkların teşhisi ve tedavisi için yardımcı olurlar.

- İlaç Yönetimi: Veteriner teknikerleri, veteriner hekimlerin yönlendirmesiyle ilaçları hayvanlara uygular ve reçeteli ilaçları hazırlar. Dozajları doğru bir şekilde hesaplar ve ilaçların etkilerini takip ederler.

- Hijyen ve Sterilizasyon: Veteriner teknikerleri, veteriner kliniklerinin ve ekipmanlarının temizliğini ve sterilizasyonunu sağlarlar. Hijyen ve sterilizasyon, hastalıkların yayılmasını önlemek için önemlidir.

- Kayıt Tutma: Hastaların tıbbi geçmişlerinin, tedavilerinin ve ilerlemelerinin kayıtlarını ayrıntılı bir şekilde tutarlar.

- Acil Bakım: Acil durumlarda, veteriner teknikerleri acil bakım sağlamak ve bir veteriner hekim hastayı devralana kadar hayvanları stabilize etmek durumundadır.

Veteriner teknikerlerinin görevleri; çalıştıkları ortama, uzmanlık alanlarına ve yasal düzenlemelere göre farklılık gösterebilir ancak temel olarak veteriner hekimlerin işlerini kolaylaştırarak hayvan sağlığı ve refahına katkıda bulunmaktadır.

Yurtdışında Veteriner Teknisyenliği Tarihi ve Kutlama Haftası

İlk olarak 1993 yılında Amerika Veteriner Teknisyenleri Derneği (NAVTA) tarafından duyuruldu ve ilk kez Ekim ayında bir hafta etkinliklerle kutlandı. O sebeple her sene Ekim ayının ikinci haftasında kutlanma ka-

rarı alındı. Kanada da 1994 yılında etkinliği kabul etti ve kutlamaya başladı.

Veteriner Teknisyenliği Haftası etkinliğinin amacı, Veteriner Teknisyenlerinin verimliliğini ve etkinliğini arttırmak, bir araya gelmek, halkın teknisyenler hakkında bilgi almalarını sağlamak olarak kısaca özetlenebilir. Etkinlik haftasında NAVTA tarafından konferans düzenlenir. Teknisyen örgütleri ve teknisyenler çalıştıkları iş yerlerinde afiş, poster, sunum vb. etkinliklerle mesleğini hem tanıtır hem de üyesi olduğu mesleğin gururunu yaşar. Ülkemizde de bu hafta, VESTED tarafından 2007 yılından bu yana çok fazla aktif olmamakla birlikte kutlanmaktadır. Ülkemizde etkinlik haftasının daha verimli geçmesi için tüm meslektaşların iletişimde olduğu bir platform yaratılmalı ve gerek yerel basın gerekse ulusal basın kullanılarak etkinliğin amacı duyurulmalıdır.

Veteriner Teknisyenliği Haftası AVMA ve CVMA gibi o ülkenin veteriner hekimliği örgütleri tarafından kutlanmaktadır. Ayrıca bu kutlama haftası veteriner ilaç ve pet ürünleri firmaları tarafından da duyurulmaktadır. İngiltere’de Britanya Veteriner Hemşireleri Derneği (BVNA) ekim ayında 1 haftayı “Veteriner Hemşireliği Farkındalık Haftası” olarak kutluyorken 2005 yılından beri bu kutlamayı “Veteriner Hemşireliği Farkındalık Ayı” (Veterinary Nursing Awareness Month) ismiyle Mayıs ayı boyunca sürdürmeyi tercih etmiştir.

KAYNAKÇA:

Yurtdışında Veteriner Teknisyenliği Tarihi ve Kutlama Haftası Hakkında, VESTED (2014) Erişim adresi: <http://veterinarytech.blogspot.com/2014/10/yurtdsnda-veteriner-teknisyenligi.html>

GÖZ

MUAYENESİNE GİRİŞ

Kedilerde Göz Katmanları

- Orbit: Maksilla, zigomatik, frontal ve etmoid kemikler tarafından çevrelenen ve oluşturulan gözün oturduğu çukurdur.
- Palpebrae: Göz kapakları.
- Kirpikler: Üst ve alt göz kapaklarındaki göz kapaklarını hizalayan küçük tüyler.
- Konjonktiva: Göz kapaklarının içini ve gözün kendisini kaplayan zarıdır. Gözün kayganlaşmasına yardımcı olan mukusu salgılar.
- Lakrimal Bez (Gözyaşı Bezi): Gözyaşı kanalından salgılanan gözyaşını üretir. Ayrıca nazolakrimal kanal aracılığıyla buruna bağlanır.
- Üçüncü göz kapağı: Gözün genel yapısını koruyucu zarıdır. Medial kantusun yakınında bulunur ve göz ağrıyorsa, travma aldıysa veya hayvan sedasyon altında ise protrüze olur. (Ophthalmology, VetTechPrep, 2018.)

Kedilerde Gözün Kısımları

- Sklera gözün beyaz kısmıdır.
 - Kornea şeffaftır ve ışığı içeri çeker. 10 tabakadan oluşur ve gözün ön kısmını oluşturur.
 - Uvea; koroid, siliyer cisim ve iristen oluşan damarlı bir örtüdür.
 - İris gözün renkli kısmıdır, siliyer cisim gözün odaklanmasına yardımcı olur ve koroid ise parlamaya karşı korunmaya yardımcı olur.
 - Pupilla (göz bebeği) irisin orta kısmındadır. Işık pupilladan geçer.
 - Görüntüler çubuk ve konilerden oluşan retina üzerinde oluşur.
 - Tapetum, hayvanların loş ışıkta görmelerine yardımcı olan gözün arkasındaki yansıtıcı tabakadır.
 - Fundus, oftalmoskop ile görüntülenen gözün arka segmentinin bir parçasıdır. Fundus, optik disk (optik sinirin başı), nörosensoryel retina, retina pigment epiteli ve koroidden oluşur.
 - Lens (mercek) kanla beslenmeyen, proteinden yapılmış, dairesel ve saydam bir disk-tir. Lensin şekli, odak ve mesafeye yardımcı olan siliyer kas tarafından yönetilir.
- ***Katarakt lens üzerinde birikintilerdir. (Ophthalmology, VetTechPrep, 2018.)

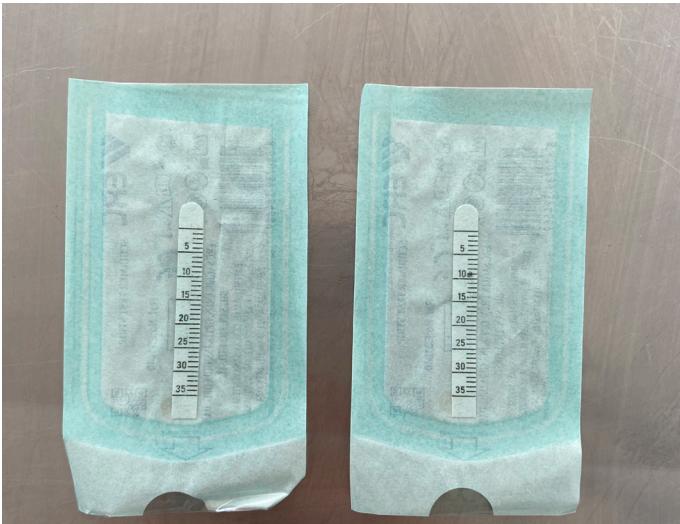
Rutin Oftalmolojik Muayene Ekipmanları:

Oftalmoskop; Gözün ağ tabakasını (retina), göz içi damarlarını, makula ve sinirini değerlendirmek için yapılan muayene sırasında kullanılan cihaza oftalmoskop adı verilir (<https://www.retinagozhastanesi.com/tetkikler-detay/oftalmoskopi#12>).

Resim 1: Oftalmoskop.

Schirmer gözyaşı testi şeritleri; Bu test için ince bir filtre kağıdı kullanılır. Kağıt alt göz kapağının dış kısmına yerleştirilir ve 1 dakika orada bırakılır. Sürenin sonunda kağıt alınır ve üzerindeki ıslanmanın miktarı ölçülür (Çakmakçı, 2019).

Resim 2. Schirmer gözyaşı testi şeritleri.

Korneal boyalar (fluorescein, rose bengal, lissamine green); Kornea üzerine uygulandıktan sonra çeşitli oküler problemlerin tespit edilmesine yardımcı olan özel boyalardır. En sık kullanılan boya fluoresceindir. Konjonktiva üzerine fluorescein test stribi temas ettirilir, kedinin göz kırpmasına izin verilir, sonra serum fizyolojik ile yıkanır, korneada boya tutulumu gözlenir (Çakmakçı, 2019).

İzotonik Su ve Pamuk.

Resim 3. Korneal boya (fluorescein).

Resim 4. Fluorescein test boyama sonucu pozitif seyreden sol gözde korneal hasar görüntüsü.

Kelime Dağarcığımıza Ekleyelim: OKÜLER TERİMLER

Üveitis: Göz küresinin orta tabakası; iris, korpus siliare ve koroideadan oluşur. Bu yapılar damar ve pigmentten zengindir. İrisin ve korpus siliarenin yangılanmasına ve reaksiyon göstermesine üveitis denir (Şaroğlu, 2013).

Blefaritis: Göz kapaklarının yangılanması, iltihaplanmasıdır. Tüm evcil hayvanlarda gelişebilir. Hastalığın sebepleri; alerjik reaksiyonlar, arı sokması, travma, bakteriler, parazitler, kostik iritasyon, mantar enfeksiyonları ve bağışıklık sistemi ile ilgili reaksiyonlar olabilir. Blefaritisi olan bir hastada göz kapakları genellikle şişer, kızarır ve akıntı artmıştır. Kimi olgularda göz kapaklarındaki tüyler dökülür (Şaroğlu, 2013).

Glokom: Glokom, göz içindeki sıvının artması ya da drenajının azalmasına bağlı olarak gelişen bir hastalıktır. Bu durumda göz içerisindeki basınç artar ve görüş için önemli dokular zarar görür (Şahin, 2014).

Epifora: Aşırı lakrimasyon veya aşırı gözyaşı üretimi anlamına gelir (Taylor, 2023).

Midriyazis: Genişlemiş bir pupilla (göz bebeği) anlamına gelir (Ophtalmology, VetTechPrep, 2018).

Miyozis: Küçük veya daralmış bir pupilla (göz bebeği) anlamına gelir (Ophtalmology, VetTechPrep, 2018).

KAYNAKÇA:

Çakmakçı, Kliniğimize getirilen kedi ve köpeklerde karşılaşılan konjonktiva hastalıklarının tanı ve sağaltımı üzerine çalışmalar (2019), Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Cerrahi (Veterinerlik) Ana Bilim Dalı

Taylor J., Epiphora in Cats: Causes, Symptoms & Treatment (2023) Erişim Adresi: <https://cats.com/epiphora-in-cats>

Şahin A., Afyon Kocatepe Üniversitesi Hayvan Sağlığı Uygulama Ve Araştırma Merkezine Getirilen Kedi Ve Köpeklerde Göz Hastalıklarının Prevalansı, Cerrahi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi (2014)

Resim 5: Bir kedide konjonktivit görüntüsü

Resim 6: Kedilerde epifora ve blefarospazm görüntüsü

Şaroğlu. M. Kedi ve köpeklerde göz hastalıkları. (2013) Nobel kitabevi

Oftalmoskopi, Erişim Adresi: <https://www.retinagoz-hastanesi.com/tetkikler-detay/oftalmoskopi#12>

Ophtalmology, VetTechPrep, (2018) Erişim Adresi: https://vettechprep.com/_pps/QVFBSPLYOWGAR-VH7328.PDF

Resim 1. , Resim 2. , Resim 3. , Resim 4. Beste Sığirci tarafından çekilmiştir.

Resim 5: Bir kedide konjonktivit görüntüsü (Erişim adresi: <https://cats.com/conjunctivitis-in-cats>)

Resim 6: Kedilerde Epifora ve Blefarospazm Görüntüsü (Erişim adresi: <https://cats.com/epiphora-in-cats>)

**VETERİNER TEKNİKERİ
BESTE SİĞİRCİ**

